

прецизирају начине примене закона како би се усагласио са уставом). За све одлуке уставних судова може да се каже да су по својој природи обавезне, коначне и извршне, што значи да се за њихово извршење старају посебни државни органи, најчешће извршни органи или владе.

2. ДЕЈСТВО ОДЛУКА УСТАВНОГ СУДА

Уставни суд доноси одлуке које производе различито дејство или имају различите правне последице па и домете, при чему су (како је речено) обавезне и коначне и против њих се не може изјавити жалба другом државном органу. Тако се најпре прави разлика између одлука по томе да ли важе (и изазивају последице) само за конкретни спор на коме се примењује неуставни акт или независно од њега, па имамо с једне стране одлуке којима се констатује неуставност закона или другог акта који се примењује на конкретни спор, а с друге стране одлуке којима се врши касирање – укидање и поништавање неуставних (незаконитих) општих и појединачних аката независно од конкретног спора. Ова прва ситуација у погледу дејства одлуке уставног суда среће се код посредног испитивања уставности закона који треба применити на решење конкретног спора и ту одлука суда само констатује да је поменути закон неуставан и да га не треба применити на конкретни случај (спор) док сам закон и даље важи и орган који га је донео не мора да га мења. Овакве одлуке се по правилу доносе у систему контроле уставности коју врше редовни судови мада и уставни суд може да донесе такву одлуку у систему апстрактне (непосредне) контроле уставности закона. Она се тада ограничава само на констатацију неуставности једног закона, без његовог стављања ван снаге.⁶⁷ У систему апстрактне или непосредне контроле уставности, одлуке уставних судова су јаче по дејству, не своде се на констатацију неуставности једног акта, него се њима врши поништавање неуставних или незаконитих општих и појединачних аката, њихово стављање ван снаге, тако да не важе према свима, за све. Овакво дејство одлука уставних судова је повезано са самим учесницима у поступку пред судовима или, боље рећи, једне од тих одлука делују само према странкама у спору (*inter partes*), а друге делују према свима (*erga omnes*), дакле и трећим лицима која нису учесник у поступку. У погледу свог дејства, одлуке уставних судова (пре свега оне које акте стављају ван снаге) се разликују и према обиму поништавања или, како се то каже, касирања општег акта па је могуће да се одлуком уставног суда поништи цео закон или други пропис